

4 de juliol de 2021

Dominical

FOTOGRAFIA
LA VIDA AMB EL
CORONAVIRUS

6-7

REPORTATGE
UNA NIT A LA
«CASA DE LA BRUIXA»
DE LLERS

2-4

CRISI CLIMÀTICA
ONADES DE CALOR:
L'AMENANÇA
CREIXENT

8-9

Organitzen
LA
GASTRONÒMICA

MONA
Centre de Recerca de Fines

Col·labora

*la vinyeta

Fem el Toc

VISITA A MONA I TAST DE VINS

14 de juliol
17h a 19.30h

Info i reserves a fundaciomona.org

Maridatge
solidari

Alfons Petit

El que més em va impressionar va ser entrar a la UCI del Trueta i veure tot allò ple de pacients, alguns de cap per avall perquè poguessin respirar. Feia molta por, tot plegat, són vivències que no les oblidés». El fotoperiodista David Aparicio (Girona, 1975) col·laborador de *Diari de Girona*, va quedar finalista de l'última edició dels premis Carles Rahola de periodisme amb una de les imatges que va captar a finals del mes de novembre de 2020 a la UCI del hospital de referència de Girona, en plena segona onada de la COVID. Aquesta fotografia, i algunes altres que amb les quals va retratar com es va viure la pandèmia del coronavirus a les comarques gironines durant l'any 2020, formen ara part d'*Archivo COVID*, un projecte en el qual hi han participat prop de quatre-cents fotògrafs de tot l'Estat espanyol i que ha cristal·litzat, entre d'altres, en un web que mostra més de 8.000 fotografies de la vida quotidiana a Espanya en plena crisi sanitària mundial.

Les imatges que Aparicio ha cedit per a la iniciativa són força il·lustratives d'allò que en general es pot veure al web www.archivocovid.com: l'evolució del efectes de la pandèmia en la realitat del dia a dia de les comarques gironines: «A estones semblava que estaves en una pel·lícula. Vaig poder accedir a l'interior de la funerària Mémora, vaig acompanyar voluntaris de Creu Roja que repartien aliments durant el confinament, vaig anar amb membres d'Open Arms a fer proves diagnòstiques en geriàtrics, vaig assistir a fu-

La vida amb el coronavirus

Prop de quatre-cents fotògrafs de tot Espanya han cedit milers d'imatges per al projecte «Archivo COVID», que pretén documentar de manera gràfica com es van viure durant l'any 2020 els efectes de la pandèmia; les comarques gironines són presents en el projecte

nerals sense família...». Entre aquestes escenes n'hi ha una que va generar una imatge que qualifica d'«icònica», i que de fet ha estat seleccionada pels responsables de premsa d'*Archivo COVID* com una de les més il·lustratives del projecte: «Mostra una infermera de la Clínica Girona que el 23 d'abril es va emocionar i no deixava de plorar mentre aplaudia quan membres de cossos de seguretat i d'emergència, i ciutadans anònims, dedicaven una ovació als sanitaris, com es feia cada dia a les vuit del vespre».

Ja fa mesos que els responsables d'*Archivo COVID* es van posar en contacte amb Da-

vid Aparicio per demanar-li a seva col·laboració: «El projecte era embrionari, llavors, però tot i això em va semblar interessant, i de seguida els vaig començar a enviar fotos». Per al fotoperiodista gironí, aquesta iniciativa persegueix «crear una mena de càpsula perquè aquestes imatges perdurin en el temps, perquè tot plegat va ser molt bèstia». Precisament per afavorir-ne la difusió es tracta d'un web obert, que pot visitar qualsevol persona, i en el qual es poden fer consultes per territoris, per autors, etc: «Archivocovid.com està pensat per romandre en el temps -apunten els seus responsables-. L'ar-

xiu permet, a través de la navegació amb recerques creuades (temps, localització, autor i grans temes, en primera jerarquia), diferents resultats que puguin satisfer els interessos tant del públic no especialitzat com d'aquells atrets per diferents línies d'investigació. Les fotografies s'organitzen en la pàgina principal de l'arxiu a manera de mosaic que va variant segons la cerca».

David Aparicio no és l'únic fotògraf de les comarques gironines que ha participat en la iniciativa. També hi ha imatges de Tino Soriano, Cèlia Atset, Carles Palacio, Marc Sanyé, Lluís Català, Ferran Padró, ... que docu-

menten des del repartiment inicial de mascaretes porta per porta en localitats com Anglès a l'ús de material improvisat per atendre pacients en les primeres setmanes de la pandèmia (com ara màscares de submarinisme usades com a respiradors a l'Hospital de Campdevànol), passant per la situació als centres geriàtrics, els carrers buits dels pobles i ciutats a causa del confinament domèstic, la vida als balcons i terrasses, els negocis tancats, les cues de persones demanant ajuda a Càrries, els retrobaments de familiars després de separacions per efectes de la pandèmia, la relativa normalitat dels mesos d'estiu, les conseqüències de la segona onada... Les fotografies evidencien la gravíssima situació sanitària que ha generat la COVID a les comarques gironines i en el conjunt d'Espanya, i també els devastadors efectes econòmics que ha tingut en general, i de manera especial en alguns sectors...

IMATGES PER COMPRENDRE

Els responsables d'*Archivo COVID* expliquen sobre els orígens del projecte que «quan es va declarar el primer estat d'alarma a causa de la pandèmia, al març de 2020, centenars de fotoperiodistes, videoperiodistes i documentalistes van sortir al carrer per documentar la crisi que estàvem vivint, però es van trobar amb un bloqueig informatiu sense precedents. Era impossible accedir a hospitals, residències d'ancians, cementiris, o qualsevol altre lloc des del qual poder mostrar els efectes de nou virus i la situació a què ens enfrontàvem. En una època en què cal veure per creure, l'absència d'imatges dificultava la comprensió del que passava».

En aquest context, afegeixen, «el fotoperiodista Santi Palacios va decidir crear *Archi-*

vo COVID per diversos motius: per visibilitzar una realitat difícil de documentar; perquè la indústria només publica una ínfima part de les imatges que produeixen els professionals; perquè el ritme frenètic de la informació porta a que les imatges semblin caducar cada mitjanit; i perquè, per primera vegada, tots els periodistes que estaven treballant ho feien sobre un mateix tema, directament o indirectament. Tot això, juntament amb la manca d'espais per reflexionar sobre unes fotografies produïdes amb vocació de perdurar, va portar a un ampli nombre de professionals a impulsar el projecte».

Tots aquests professionals han comptat amb el suport de la Universitat d'Alcalá d'Henares: «L'objectiu principal del projecte és construir, amb el suport de l'Aula de Fotografia de la Fundació General de la Universitat d'Alcalá, a Alcalá de Henares -la ciutat dels arxius-, un repositori digital que sigui testimoni de la crisi causada per la COVID-19 a Espanya, que estarà disponible durant almenys els propers deu anys a www.archivocovid.com».

En aquest web, comenten els responsables del projecte (entre els quals hi ha professionals de llarga trajectòria en el món del fotoperiodisme i l'edició gràfica a l'Estat espanyol), «s'hi podrà trobar tot tipus d'imatges testimoni de tot el que s'ha viscut al nostre país al llarg de l'any 2020. Les temàtiques principals cobertes pels fotoperiodistes són: la gran tasca i els reptes del sector sanitari, la tercera edat i la crisi a les residències de gent gran, la vida dels ciutadans confinada i les ciutats buides, la inactivitat de sectors com l'educació, la cultura, l'oci i el turisme, el treball de les forces i cossos de seguretat de l'estat, les protestes ciutadanes, la difícil gestió

de l'increment de morts, i el dol de les famílies». Totes aquestes imatges han estat seleccionades «primant la qualitat de cada instantània, la informació rellevant i la representació visual de totes les comunitats i ciutats autònomes».

La Universitat d'Alcalá serà l'encarregada de «preservar i divulgar aquest llegat, així com de proveir el marc acadèmic i institucional que possibiliti l'explotació no lucrativa de l'arxiu per part d'investigadors, garanteixi l'accés al ciutadà, desenvolupi activitats acadèmiques i vetllí per l'esperit del projecte, concebut com un llegat per a generacions futures». En aquest sentit, afegeixen els seus impulsors, «*Archivo COVID* és de lliure consulta i d'accés gratuït per a la ciutadania, convertint-se en una eina alternativa d'informació i de treball per a investigadors i estudiants universitaris. La plataforma, a més, permet posar en contacte a qualsevol entitat interessada en les imatges amb els/les autors/es a l'ésser visibles les seves credencials». De fet, «des de la web no podrà descarregar-se cap imatge, tots els drets d'explotació de cadascuna d'elles són exclusivament dels seus autors; no obstant això, es podrà accedir a les dades de contacte de cada autor per a tot aquell que així ho desitgi».

Al cap i a la fi, l'objectiu és, segons els promotors, constituir «un registre documental per construir una memòria col·lectiva que perduri 'no només per prevenir o anticipar esdeveniments similars, sinó també per comprendre l'efecte que aquesta pandèmia tindrà en les generacions actuals i futures, com incideix l'informe de la UNESCO *Covid-19: el deure de documentar en una crisi no cessa, es torna més essencial*».

LA PANDÈMIA del coronavirus a les comarques gironines, en imatges. **1** Un equip de metges durant la seva visita diària a uns avis aïllats en una residència geriàtrica. **2** TINO SORIANO **2** El bisbe i altres religiosos durant una cerimònia de la Setmana Santa en una Catedral de Girona buida de fidels. **3** CARLES PALACIO **3** Cua de persones davant d'una seu de Càrries esperant per rebre productes de primera necessitat. **4** LLUÍS CATALÀ **4** Un voluntari de Creu Roja repartint aliments a domicili durant el confinament dels primers mesos de la pandèmia. **5** DAVID APARICIO **5** Un enterrament al cementiri de Girona sense l'assistència de cap familiar del difunt. **6** DAVID APARICIO **6** Un pacient de coronavirus és atès a l'UCI de l'hospital Josep Trueta el novembre passat, durant la segona onada de la pandèmia. **6** DAVID APARICIO

